

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL
Dimecres, 31 d'agost de 2022

Catequesi sobre el discerniment n. 1. ¿Què significa discernir?

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

Avui comencem un nou cicle de catequesis: hem acabat les catequesis sobre la vellesa i ara iniciem un nou cicle sobre el tema del discerniment. El discerniment és un acte important que ens concerneix a tots, perquè les eleccions són una part essencial de la vida. Discernir les decisions. Hom tria el menjar, la roba, un curs d'estudi, un treball, una relació. En tots ells s'hi realitza un projecte de vida, i també es concreta la nostra relació amb Déu.

A l'Evangelí, Jesús parla del discerniment amb imatges tretes de la vida ordinària; per exemple, descriu el pescador que selecciona els peixos bons i llença els dolents; o el mercader que sap identificar, entre moltes perles, la de més valor. O el qui, en llaurar el camp, hi troba alguna cosa que resulta que és un tresor (cf. Mt 13,44-48).

A la vista d'aquests exemples, el discerniment es presenta com un exercici d'intel·ligència, i també d'habilitat i de voluntat, per a aprofitar el moment favorable: són condicions per a fer una bona elecció. Cal intel·ligència, habilitat i també voluntat per a fer una bona elecció. I també hi ha un cost necessari per tal que el discerniment sigui operatiu. Per a desenvolupar la seva feina tan bé com pugui, el pescador té en compte la fatiga, les llargues nits al mar i el rebuig d'una part de les captures, i accepta una pèrdua dels guanys pel bé dels destinataris. El comerciant de perles no dubta a gastar-s'ho tot per a comprar aquella perla; i el mateix fa l'home que ha trobat un tresor. Situacions inesperades i imprevistes en les quals és imprescindible reconèixer la importància i la urgència d'una decisió que s'ha de prendre. Cadascú ha de prendre les seves decisions; no hi ha ningú que les prengui per nosaltres. En un moment determinat els adults, lliures, poden demanar consell, pensar, però la decisió és d'un mateix; no es pot dir: «He perdut això, perquè ho ha decidit el meu marit, la meva dona, el meu germà»: no! Has de decidir-ho tu, tothom ha de decidir, i per això és important saber discernir: per a decidir bé, cal saber discernir.

L'Evangelí suggereix un altre aspecte important del discerniment: implica els afectes. El qui ha trobat el tresor no té cap dificultat a vendre-ho tot, de tan gran que és la seva alegria (cf. Mt 13,44). El terme emprat per l'evangelista Mateu indica una alegria molt especial, que cap realitat humana no pot donar; i de fet torna a aparèixer en molt pocs passatges de l'Evangelí, tots ells referits a l'encontre amb Déu. És l'alegria dels Mags quan, després d'un llarg i penós viatge, tornen a veure l'estel (cf. Mt 2,10); és l'alegria de les dones que tornen del sepulcre buit després d'escoltar l'anunci de la resurrecció per part de l'àngel (cf. Mt 28,8). És l'alegria dels qui han trobat el Senyor. Prendre una bona decisió, una decisió correcta, sempre et porta a aquella alegria final; potser en el camí hakis de patir una mica d'incertesa, pensar, cercar, però al final la decisió correcta et beneficia amb l'alegria.

En el Judici Final, Déu obrarà el discerniment —el gran discerniment— envers nosaltres. Les imatges del pagès, del pescador i del mercader són exemples d'allò que s'esdevé en

el Regne del Cel, un Regne que es manifesta en les accions ordinàries de la vida, que ens exigeixen prendre posició. Per això és tan important saber discernir: les grans eleccions poden sorgir de circumstàncies que a primera vista semblen secundàries, però que resulta que són decisives. Per exemple, pensem en el primerencontre d'Andreu i Joan amb Jesús, un encontre que neix d'una simple pregunta: «Rabí, on habites? [...] Veniu i ho veureu» (cf. Jn 1,38-39), diu Jesús. Un intercanvi molt breu, però és el començament d'un canvi que, de mica en mica, marcarà tota una vida. Anys més tard l'evangelista continuarà recordant aquell encontre que el va canviar per sempre, i també en recordarà l'hora: «Eren cap a les quatre de la tarda» (v. 39). És l'hora en què el temps i l'etern es van trobar en la seva vida. I en una decisió bona, correcta, la voluntat de Déu es troba amb la nostra voluntat; es troba en el camí present amb l'etern. Prendre una decisió correcta, després d'un camí de discerniment, és fer aquest encontre: el temps amb l'etern.

Per tant, el coneixement, l'experiència, l'afecte, la voluntat són alguns elements indispensables del discerniment. Al llarg d'aquestes catequesis en veurem d'altres igualment importants.

El discerniment —com he dit— implica un esforç. Segons la Bíblia, no trobem davant nostre, ja empaquetada, la vida que hem de viure. No! Hem de decidir-ho tot el temps, d'acord amb les realitats que se'ns presentin. Déu ens convida a avaluar i elegir: ens ha creat lliures i vol que exercim la nostra llibertat. Per tant, discernir és ardu.

Sovint hem tingut aquesta experiència: escollir alguna cosa que ens semblava bona i en canvi no ho era. O saber quin era el nostre bé veritable i no elegir-lo. L'home, a diferència dels animals, pot equivocar-se, pot no voler elegir correctament. La Bíblia ho demostra des de les primeres pàgines. Déu dona a l'home una instrucció concreta: si vols viure, si vols gaudir de la vida, recorda que ets una criatura, que no ets el criteri del bé i del mal, i que les eleccions que facis tindran una conseqüència, per a tu, per als altres i per al món (cf. Gn 2,16-17); pots fer de la terra un jardí magnífic o pots convertir-la en un desert de mort. Un ensenyament fonamental: no és casualitat que sigui el primer diàleg entre Déu i l'home. El diàleg és: el Senyor dona la missió, tu has de fer això i això; i l'home a cada pas que fa, ha de discernir quina decisió prendre. El discerniment és aquella reflexió de la ment, del cor que hem de fer abans de prendre una decisió.

El discerniment és esgotador però indispensable per a viure. Requereix que em conegui a mi mateix, que sàpiga el que és bo per a mi aquí i ara. Sobretot, requereix una relació filial amb Déu. Déu és Pare i no ens deixa sols, sempre està disposat a aconsellar-nos, a animar-nos, a acollir-nos. Però mai no imposa la seva voluntat. Per què? Perquè vol ser estimat i no temut. I déu també vol que siguem fills i no esclaus: fills lliures. I l'amor només es pot viure en llibertat. Per a aprendre a viure s'ha d'aprendre a estimar, i per això cal discernir: Què puc fer ara, davant aquesta alternativa? Ser un signe de més amor, de més maduresa en l'amor. Demanem que l'Esperit Sant ens guiï! Invoquem-lo cada dia, especialment quan hàgim de prendre decisions. Gràcies.